

БЛЕСТЯЩО НАЧАЛО

КОНЦЕРТЪТ НА СИМФОНИЧНИЯ ОРКЕСТЪР НА БЪЛГАРСКОТО РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЯ

В понеделник за девети път бе открит традиционният международен фестивал Мартенски музикални дни. Този път, във връзка с двадесет и петгодишнината на Социалистическата революция у нас, той е посветен на българското творчество. За нашата обществено и гостите от чужбина това ще бъде един своеобразен отчет за изминалия творчески път, за достиженията и перспективите на неговото развие.

Първият концерт бе изнесен от Симфоничния оркестър на Българското радио и телевизия под ръководството на неговия главен диригент з. а. Васил Стефанов. И това бе съвсем естествено. В своята дейност радиооркестърът е най-ревностният пропагандатор на българското творчество. Самата програма като че ли бе съставена, за да покаже на публиката автори от трите активно творещи композиторски генерации.

Първата пиеса — увертюрата „Светъл ден“ от Александър Райчев, позната на русенската публика от нейното първо изпълнение на фестивала преди две години — вече прикова вниманието на слушателите. Мощните изграждания, базирани върху една до крайност изострена ритмичност, се удадоха на диригент и оркестър без обаче да прекратят границата на допустимото звуково насищане. Контрастиращо по своята съдържана интимност бе предадена втората тема на увертюрата.

Концертът за цигулка и ор-

кестър от Васил Казанджиев бе изпълнен от проф. Воля Левчев. Същност тази творба не е от характер да представи завършения образ на своя автор. Написан през 1961 годи на, концертът говори по-скоро за авторските търсения от онзи период на неговото творческо развитие. Затова тук се за белаят известно разнотипие и удължаване на формите (главно във втората част). Изпълнението на солиста, заедно с изрядния акомпанимент на Васил Стефанов, може да насити със звучност и лиризъм тези страници и по този начин да превъзмогне малките несъвършенства на творбата, за да се получи едно наистина интересно и възвущащо изпълнение.

Втората част на концерта започна с четири песни за бас и оркестър от Тодор Попов. „Пробудна песен“ по Ясенов, „Южният вятър“ по Бурин и „Балада“ по Крум Певев. Солоист бе Павел Герджиков. Песните не правят изключение от типичния за Тодор Попов песенен стил. Една сочна мелодична линия с плавно развитие, заедно с простата нагледно твърде цветиста хармония са подстъпите, по които творчеството на Тодор Попов стига до сърцата на своите слушатели. Изпълнението на Герджиков можа да подчертае и засили тези качества на творбите.

Център на концерта бе монументално-епичната Втора симфония на Веселин Стоянов, посветена на Великият Преслав, която миналия месец по-

лучи своето първо изпълнение на Прегледа на симфоничните оркестри в София. По строеж и емоционален заряд симфонията се доближава до приказните сказания и монументалните фрески, където художествените образи изпълват със своята простота и величавост. Без да прибегва до каквито и да са цитати, Веселин Стоянов изхожда от интонационни образи на капиталната творба на средновековния композитор и поет Иоан Кукузел — „Полелей на българката“. С това още повече се засилва първичната и неподправена мощ, която лъха от някои страници на симфонията. Най-вече това се чувствава в четвъртата „картина“ — Пред стените на Великият Преслав. Тук слушателят като че ли физически е притиснат от гордото величие на непревзематата крепост.

Радиооркестърът се изяви в цялото многообразие на неограничените си интерпретаторски възможности. Красивата напътена на първите две части, вихрият ритъм на петата (Тезка стъпка), балансираната акордика на „Кръглата чърква“ разкриха с прегледна адекватност авторския замисъл на това величаво-образно произведение.

Началото на деветите Мартенски музикални дни бе сложено по един блестящ начин. Изпълнението на радиооркестъра задоволи напълно очакванията на многобройната публика и заслужено предизвика нейните бурни аплодисменти.

Димитър Русчев